

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/25-13280
Otsuse kuupäev 08.02.2026
Komisjoni koosseis Kai Amos

Tarbija
Kaupleja Elektrum Eesti OÜ (11399985)

Tarbija nõue Kahju hüvitamine summas 235 eurot

Resolutsioon:

1. Jätta tarbija nõue rahuldamata.

Kui vaidlevad pooled otsusega ei nõustu, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse. Kaupleja peab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit kirjalikult teavitama otsuse täitmisest 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Tarbijal oli teise elektrimüüjaga sõlmitud leping, kuid tarbijale teadmata asjaoludel anti tema teadmata elektrileping 01.03.2025 üle kauplejale. Kaupleja ei teavitanud tarbijat sellest, ta esitas tarbijale 05.05.2025 arve tasumise meeldetuletuse. Tarbija palus kauplejalt selgitada, miks kaupleja esitab elektriarveid, kuid kaupleja ei esitanud tarbijale selle kohta ühtegi õigusliku dokumenti. Tarbija arvet ei tasunud, kaupleja saatis 15.05.2025 tarbijale hoiatuse ning 02.06.2025 katkestas elektrienergia tarne, tarbija korter oli elektrita 24 tundi. Kaupleja tekitas tarbijale kahju, tarbija nõuab selle hüvitamist. Tarbija üürib oma korterit kodumajutuseks. Elektrikatkestuse tõttu tekkis tarbija Airbnb külalisel kahju ning tarbijale maksti võõrustamise eest välja 75 eurot vähem, tarbija nõuab selle summa hüvitamist kauplejalt. Tarbija nõuab kauplejalt Majandus- ja Kommunikatsiooniministri määrusega nr 42 kinnitatud Võrguteenuste kvaliteedinõuete § 4 lõige 3 alusel võrgutasu vähendamist hinnanguliselt 160 euro võrra seetõttu, et elektrikatkestuse korral tuleb elekter suvel taastada 12 tunni jooksul, mida kaupleja ei teinud. Kaupleja ei olnud nõus nõudeid rahuldama.

Tarbija soovib kauplejalt kahju hüvitamist majutustasu vähendamise summa 75 euro ulatuses ja liigselt makstud võrguteenuse tasu summa 160 eurot ulatuses, kokku 235 euro ulatuses.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja ei esitanud tarbijavaidluste komisjoni sekretariaadile tarbija avalduse osas seisukohta.

Sellisel juhul tuleb Tarbijakaitseaduse (TKS) § 48 lg 6 kohaselt võtta aluseks tarbija avaldus ja olemasolev teave. Kaupleja selgitas tarbijale komisjonimenetluse eelselt, et kuna tarbijal oli varasem elektrileping lõppenud, osutati tarbijale teenust üldteenuse tingimustel. Kaupleja teatas tarbijale arve maksmise vajadusest ning hoiatas elektrikatkestamise võimalusest 2025.a maikuus korduvalt. Kaupleja ei vastuta tarbijal kahju tekkimise eest olukorras, kus teenus katkeb tarbija võlgnevuse tõttu.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon, tutvunud asja materjaliga, leidis, et tarbija nõue ei kuulu rahuldamisele.

Pooled vaidlevad selle üle, et kas nende vahel olev lepinguline suhe tugineb õiguslikule alusele ja kas kaupljal oli õigus lülitada elekter 02.06.2025 välja.

Poolte vaidlus puudutab elektrituruseaduses (ELTS) reguleeritud elektri müüki üldteenusena. Seaduse kohaselt võib üldteenust osutada võrguettevõtja ise või ta võib korraldada üldteenuse alusel elektri müüja leidmiseks riigihanke (ELTS § 76.1 lg 2). Tarbija on kodutarbija ja seaduse mõttes väiketarbija. Kui väiketarbija ei ole ühegi elektrimüüjaga sõlminud elektrilepingut, osutatakse talle üldteenust tema elektrilepingu lõppemise kuupäevale järgnevast kuupäevast alates (ELTS § 76.1 lg 5).

Komisjon lahendab tsiviilvaidlusi ning lähtub oma menetluses kohtutes tsiviilasjade läbivaatamist reguleerivast tsiviilkohtumenetluse seadustiku (TsMS) sätetest ja põhimõtetest. TsMS § 230 lg 1 kohaselt peab kohtus kumbki pool tõendama neid asjaolusid, millele tuginevad tema nõuded ja vastuväited. Tarbijavaidluste komisjon menetluses lasub samuti igal menetlusosalisel kohustus tõendada neid asjaolusid, millistele tuginevad tema nõuded ja vastuväited. Tarbija tõendamise kohustus tuleneb tarbijakaitseadusest (TKS). TKS § 46 lg 3 p 3 kohaselt märgib tarbija tarbijavaidluste komisjonile esitatud avalduses vaidluse sisu ja tarbija selgelt väljendatud nõude ning seda põhjendavad asjaolud, TKS § 46 lg 5 kohaselt lisatakse asjaolude tõendamiseks tõendid. TKS § 48 lg 3 kohaselt esitab kaupleja tarbija avalduse kohta kirjaliku vastuse, milles võtab seisukoha avalduses sisalduvate väidete ja tarbija nõude kohta ning pakub võimaliku lahenduse vaidluse lõpetamiseks. Ka kaupljal lasub kohustus oma vastuväidete asjaolusid tõendada.

Antud juhul esitas tarbija kaupleja vastu kahju hüvitamise nõuded, kuid need nõuded ei ole piisavalt tõendatud. Kaupljal lasus kohustus esitada tarbija nõuetele vastus, kuid kaupleja ei pidanud üldse vajalikuks komisjonile mingeid seisukohti avaldada. Seetõttu saab komisjon oma seisukoha kujundada üksnes nende asjaolude alusel, millised on komisjonile teatavaks tehtud.

Komisjon leidis, et tarbija nõuded ei kuulu rahuldamisele. Tarbija esitas kaupleja vastu kahju hüvitamise nõuded. VÕS § 127 lg 1 kohaselt on kahju hüvitamise eesmärgiks kahjustatud isiku asetamine olukorda, mis on võimalikult lähedane olukorrale, milles ta oleks olnud, kui kahju hüvitamise kohustuse aluseks olevat asjaolu ei oleks esinenud. Kahju hüvitamist saab nõuda siis, kui on täidetud §-s 127 toodud eeldused, sh kuulub hüvitamisele kahju, mida lepingupool nägi rikkumise võimaliku tagajärjena ette või pidi ette nägema (§ 127 lg 3), lepingu kohustuse rikkumine on kahju tekkimisega põhjuslikus seoses (§ 127 lg 4), hüvitatavast kahjust tuleb maha arvata võimalik kasu või säästetud kulud (§ 127 lg 5). Riigikohus on korduvalt selgitanud, et kahju hüvitamise nõude kõigi eelduste esinemist peab tõendama nõude esitaja, kelleks on antud juhul

tarbija.

Komisjon lõpetab tarbija 75 euro suuruse nõude osas menetluse, kuna selle nõude osas ei ole täidetud seaduses toodud menetluse eeldused. Komisjon võib läbi vaadata vaid neid lepinguvaidlusi, kus üheks pooleks on tarbija. TKS § 2 lg 1 p 1 kohaselt on tarbija füüsiline isik, kes tegutseb eesmärgil, mis ei ole seotud tema majandus- või kutsetegevusega. Antud juhul esitas tarbija 75 euro suuruse nõude seetõttu, et ta üüris oma korterit välja, elektrikatkestuse ajal tekkis üürnikule kahju ning tarbijale väljamakstavat tasusummat vähendati 75 euro ulatuses. Asjaoludest nähtub, et tarbija tegutseb korteri üürileandmisel majandustegevuse eesmärgil, komisjonil puudub pädevus seda nõuet läbi vaadata, tarbija peab selle nõude lahendamiseks pöörduma kohtu poole.

Komisjon jätab rahuldamata tarbija liigselt makstud võrguteenuse tasu nõude summas 160 eurot seetõttu, et tarbija ei ole oma nõuet tõendanud. Tarbija ei tõendanud nõude suurust ega nõude esitamise õiguslikku alust.

Komisjon järeldas asjaolude alusel, et kaupleja müüs tarbijale elektrienergiat üldteenusena. Üldteenuse raames müüakse elektrit siis, kui tarbijal puudub elektrileping. Tarbija väitel oli tal sõlmitud elektrileping teise elektrimüüjaga. Tarbija ei esitanud komisjonile eelmise elektrimüüjaga sõlmitud elektrilepingut, seetõttu ei saanud komisjon tuvastada, kas see leping oli tähtajaline ja kas tähtaeg saabus 28.02.2025, milline oleks õigustanud alates 01.03.2025 elektrimüüki üldteenuse alusel. Kuid tarbijal endal oli võimalus ise veenduda, kas tema eelmine elektrileping oli tähtajaline. Kui oli tähtajaline, siis oli tarbijal olemas võimalus ise sõlmida enne elektrimüügi lepingu tähtaja möödumist uue elektrimüüjaga leping. Tarbija ei ole komisjonile selgitanud, miks ta seda teinud ei ole.

Kui tarbija eelmise elektrimüüjaga sõlmitud lepingu tähtaeg saabus 28.02.2025 ja tarbija ei olnud järgnevat perioodiks elektrilepingut sõlminud, siis sellisel juhul lasus võrguettevõtjal seadusest tulenev kohustus tagada tarbijale elektrilepingu lõppemisele järgnevat päevast ELTS § 76.1 lg 5 alusel elektrimüük üldteenusena. Üldteenuse kohaldamine toimub seaduse alusel ja seadus ei näe ette eraldi õiguslike dokumentide koostamist.

Tarbija hinnangul on tema võrguteenuse tasu põhjendatud määruse nr 42 alusel, millise kohaselt pidi kaupleja taastama elektri 12 tunni möödumisel, kuid kaupleja katkestas elektriga varustatuse 24 tunniks. Tarbija tugineb oma nõudes ebaõigele õiguslikule alusele.

Majandus- ja kommunikatsiooniminister kinnitas 06.04.2005 määrusega nr 42 Võrguteenuste kvaliteedinõuded ja võrgutasude vähendamise tingimused kvaliteedinõuete rikkumise korral, mille § 4 kehtestab elektrivarustuse kindluse nõuded. Antud juhul ei tulenenud 02.06.2025 elektrikatkestus mitte tehnilistest asjaoludest, vaid selle aluseks oli seadus. ELTS § 90 lg 1 kohaselt on lubatud katkestada võrguühendus, kui tarbija on jätnud talle osutatud võrguteenuse või üldteenuse eest makstava rahasumma tasumata. Asjaolude kohaselt tarbija ei eita, et jättis kaupleja esitatud arve tasumata, järelikult esines ELTS §-s 90 toodud olukorda. Seaduse kohaselt tuleb tarbijat eelnevalt sellest hoiatada, kaupleja on seda teinud.

Kahju hüvitamist saab VÕS § 115 alusel nõude juhul, kui teine lepingupool on rikkunud oma lepingust tulenevat kohustust. Komisjon ei tuvastanud sellist kaupleja kohustuse rikkumist, milline võimaldaks tarbija kahju hüvitamise nõuet rahuldada.

Õige on tarbija etteheide kauplejale, et kaupleja ei teavitanud tarbijat koheselt üldteenuse osutamise algusest. Kaupleja teavitas sellest alles pärast kahe kuu möödumist, kaupleja ei ole teavitamata jätmise kohta tarbijale mingeid selgitusi andnud. Kuid ainuüksi see asjaolu ei too kaasa tarbija kahju hüvitamise nõude rahuldamist. Komisjon jätab tarbija nõude tervikuna rahuldamata,

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kai Amos

/allkirjastatud digitaalselt/